

Vergaderjaar 2020–2021

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 1384

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 juli 2021

Zoals aangekondigd tijdens het Coronadebat van 14 juli jl. (Handelingen II 2020/21, nr. 100, Debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus) komt het OMT deze zomer ook wekelijks bijeen om de epidemiologische situatie te beoordelen en waar nodig het kabinet van advies te voorzien. Het OMT is op 16 jl. bijeen geweest om te adviseren over de situatie rondom de COVID-19-uitbraak. Dit advies is opgenomen in de bijlage (advies n.a.v. 120° OMT)¹. Met deze brief bied ik uw Kamer, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid het 120° OMT advies aan. Het OMT heeft bovendien in een bijlage de actuele situatie in slides in beeld gebracht². Daarnaast wordt in deze brief ingegaan op de toezeggingen aan uw Kamer tijdens het debat van 14 juli jl. ten aanzien van het thuiswerkadvis en ventilatie.

OMT advies

Epidemiologische situatie

In de afgelopen 7 dagen (9–15 juli) is het aantal meldingen van SARS-CoV-2-positieve personen met 298% toegenomen in vergelijking met de 7 dagen ervoor. Het percentage positieve testen in de GGD-teststraten steeg naar 14,6% gemiddeld, in vergelijking met 6,4%. Het is van belang te realiseren dat het aantal positief geteste personen een mix is van personen met en personen zonder klachten.

Het patroon van het aantal meldingen naar leeftijd toont net als vorige week nog verreweg het hoogste aantal meldingen in de leeftijdsgroepen 18 t/m 24 jaar, gevolgd door de leeftijdsgroep 25 t/m 29 jaar, gerelateerd aan horeca (37%), feesten (17%), en studentenverenigingen (5%). In alle

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

andere leeftijdsgroepen neemt het aantal meldingen ook toe; de relatieve toename was omgekeerd evenredig aan de vaccinatiegraad.

Zeer recent is ook een kleine toename van het aantal besmettingen in instellingen voor langdurige zorg of gehandicaptenzorg gerapporteerd. De instroom van verpleegbedden in het ziekenhuis neemt zeer recent weer toe. Op 15 juli bedroeg de ziekenhuisbezetting 185 verpleegbedden en 72 IC-bedden, vergeleken met 106 en 90 een week eerder.

Van 72% van de positief geteste personen die van 1–14 juli gemeld zijn bij het RIVM is de vaccinatiestatus bekend. Van hen is 84% geïncubeerd als niet-gevaccineerd, daarnaast was 10% gedeeltelijk gevaccineerd en 6% volledig gevaccineerd. De overgrote meerderheid van degenen die recent COVID-19 opliepen, was niet gevaccineerd.

De meest recente schatting van het reproductiegetal R_t , zoals berekend op basis van de meldingen van positieve gevallen, is voor 1 juli op basis van Osiris: 2,91. De recente stijging van het aantal meldingen per dag verloopt sneller dan de stijging die voorzien was in de prognoses. Hoe dit zich zal vertalen in stijging van ziekenhuis- en IC-opnames is nog onzeker.

Update over de diverse virusvarianten

Het OMT is geïnformeerd over de laatste stand van zaken van de kiemsurveillance van de verschillende varianten door het RIVM in samenwerking met laboratoria in Nederland. De alfavirusvariant, heeft een dalend aandeel waarbij in week 26 het voorlopige aandeel 29,6% is.

De deltavariant wordt in een toenemende mate aangetroffen in de kiemsurveillance met een voorlopig aandeel in week 26 van 66,9%. Uit de kiemsurveillance kunnen we het reproductiegetal per variant volgen, dit beeld geeft aan dat de deltavariant een 55% hogere besmettelijkheid heeft dan de alfavariant.

Adviezen

Sinds 10 juli zijn de maatregelen aangescherpt gericht op de belangrijkste hotspots van verspreiding, en benadrukken we het belang van basismaatregelen zoals social-distancing opnieuw, maar het is nog te vroeg om het effect hiervan te beoordelen. Het OMT monitort daarom de komende dagen en weken nauwlettend het verdere verloop van de epidemie. Het OMT constateert met betrekking tot de CoronaCheck-app dat als iemand eenmaal een «groene» code heeft op grond van volledige vaccinatie deze niet ingetrokken wordt bij een positieve test. Ook acht het OMT dat het bij grootschalige evenementen en drukbezochte (nacht)horeca te overwegen is om van alle bezoekers een recente negatieve test te verlangen.

Het OMT wijst er op dat voor zorgmedewerkers het advies geldt om preventief een chirurgisch mondneusmasker ten minste type II te dragen bij contacten met patiënten binnen 1,5 meter, conform de FMS Leidraad Persoonlijke bescherming in de (poli)klinische setting vanwege SARS-CoV-2 en de Uitgangspunten PBM bij verpleging, verzorging of medische behandelingen buiten het ziekenhuis van het RIVM. Het zal daarnaast aan de FMS worden voorgelegd of gebruik van mondneusmaskers in publieke ruimtes van ziekenhuizen in deze fase van de epidemie nodig is.

Om introductie in de werksettings te voorkomen, blijft het belangrijk om zoveel mogelijk thuis te werken. Als thuiswerken niet mogelijk is, moet

– ook op het werk – steeds 1,5 meter afstand worden gehouden. Het naleven van de basismaatregelen is essentieel en het belang daarvan dient steeds weer benadrukt te worden.

Bij de huidige hoge incidentie is het extra belangrijk dat reizigers zich laten testen om internationale verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. Dit geldt zowel voor het testen voor de reis (vaak verplicht gesteld door het land waar men naar toe reist) als voor het testen na thuiskomst om verspreiding in Nederland tegen te gaan.

Tot slot is het juist met de snelle verspreiding van COVID-19 onder jongeren belangrijk om ook deze leeftijdsgroepen zo snel mogelijk te vaccineren en hier extra op in te zetten in de vaccinatiecampagne – naast de al lopende initiatieven om de vaccinatiegraad te verhogen in wijken en gemeenten waar deze achterloopt.

BAO advies

Het BAO herkent het epidemiologische beeld. Het BAO merkt met betrekking tot de CoronaCheck-app op dat de daarin door het OMT gemaakte opmerking technisch niet uitvoerbaar is. Het BAO merkt daarnaast op dat er signalen zijn dat besmettingen die een verband hebben met evenementen buiten mogelijk samen hangen met activiteiten die voorafgaand aan of na afloop van het festival binnen hebben plaatsgevonden. Het BAO merkt op dat de inzet van persoonlijke beschermingsmiddelen (mondmaskers) in publieke ruimtes van zorginstellingen, breder dan ziekenhuizen, de verantwoordelijkheid is van de instelling zelf. Het BAO ziet dat de betreffende sectoren goed zicht hebben op de epidemiologie in hun omgeving en dat zij daarom het gebruik van PBM in de publieke ruimte al ingevoerd hebben. Het BAO onderschrijft het belang van zoveel mogelijk thuis te werken, het testen van vertrekkende maar vooral ook terugkerende reizigers.

Kabinetsreactie CoronaCheck

Ten aanzien van de adviezen omtrent de CoronaCheck-app geldt dat de adviezen van het OMT en BAO worden meegenomen bij het beleid rond horeca en evenementen.

Kabinetsreactie tav mondmaskers in de langdurige zorg

Voor de langdurige zorg geldt dat het advies voor zorgmedewerkers om preventief een chirurgisch mondneusmasker ten minste type II te dragen bij contacten met patiënten binnen 1,5 meter, overeenkomt met de geldende uitgangspunten voor het risiconiveau «zorgelijk», «ernstig» of «zeer ernstig». Hiervan kan gemotiveerd worden afgeweken als het masker goede zorg belemmert. Vanwege het toegenomen risiconiveau heb ik de koepels in de langdurige zorg gevraagd om hun leden te wijzen op deze uitgangspunten.

Daarnaast zet het kabinet, in lijn met het OMT advies, extra in op thuiswerken, de vaccinatiecampagne in wijken en gemeenten waar de vaccinatiegraad achterloopt en is het kabinet bezig met een uitwerking van testen van reizigers. In de volgende paragraaf wordt ten slotte nader ingegaan op de wijze waarop het kabinet invulling geeft aan het advies ten aanzien van thuiswerken.

Thuiswerkadvies aangepast en ventilatie toegevoegd aan basismaatregelen

Het Kabinet heeft in het debat met uw Kamer dd. 14 juli 2021 ten aanzien van zowel het thuiswerkadvies als ten aanzien van ventilatie een toezegging gedaan. Naar aanleiding van deze toezeggingen en met inachtneming van de oplopende besmettingscijfers en het OMT-advies van heden geef ik hierbij een toelichting.

Aangepast thuiswerkadvies per 19 juli 2021

Het thuiswerkadvies is aangepast tot: «*werk thuis tenzij het niet anders kan*». Dit advies is in lijn met het eerdere advies dat gold tot en met 25 juni 2021. Het Kabinet kiest hier voor omdat thuis werken een van de manieren is om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, het helpt immers om het aantal contactmomenten te verminderen. Werkgevers moeten ervoor zorgen dat werknemers ook daadwerkelijk kunnen thuis werken. Voor die mensen die wel noodzakelijk naar hun werk moeten, geldt de oproep: «*reis zoveel mogelijk buiten de spits*». Zo wordt voorkomen dat het op bepaalde momenten te druk wordt in het Openbaar Vervoer. Deze maatregel draagt er eveneens aan bij, dat het voor diegenen, voor wie het noodzakelijk is om wel op het werk aanwezig te zijn, makkelijker is om aan de veilige afstandsnorm (van 1,5 meter) te voldoen.

Zoals bekend zal het Kabinet op 13 augustus 2021 het hele pakket maatregelen opnieuw beschouwen op basis van een volgend OMT advies. Dit thuiswerkadvies geldt dan ook in ieder geval tot en met 13 augustus 2021.

Frisse lucht (ventileren) toegevoegd aan basismaatregelen

Frisse lucht helpt om de verspreiding van virussen, zoals corona, te beperken. Om dat extra te benadrukken heeft het Kabinet er toe besloten om voor de basismaatregel «zorgen voor voldoende frisse lucht» een logo te maken. Vanzelfsprekend blijft het daarnaast van belang om ook de andere basisregels in acht te nemen: handen wassen, afstand houden en thuisblijven bij klachten en laat je testen.

Als concreet handelingsperspectief geldt dat er thuis altijd een raam of ventilatierooster open dient te staan en dat een huis dagelijks minimaal een kwartier goed doorgelucht wordt door ramen en deuren wijd open te zetten. Voor werkgevers, onderwijs en andere sectoren geldt dat die ramen open dienen te zetten in ruimtes waar mensen samen komen of er voor te zorgen dat luchtverversingsinstallaties in gebouwen zo zijn ingesteld dat er regelmatig verse lucht een gebouw in wordt gebracht. Hierbij dient minimaal het Bouwbesluit gevolgd te worden.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge